

Statenmededeling

Onderwerp

Programma van Eisen OV-concessie West-Brabant 2025-2035

Datum

31 januari 2022

Documentnummer

GS: C2310120/5210924

PS: 5217867

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

Het Programma van Eisen OV-concessie West-Brabant 2025-2035 en de Nota van Beantwoording.

Aanleiding

De OV-concessie West-Brabant loopt in juli 2025 af (de huidige concessie is via een [noodmaatregel](#) met 2 jaar verlengd tot juli 2025). In de [Statenmededeling](#) van 20 september 2022, hebben wij u geïnformeerd over de doelen voor de nieuwe concessie en het aanbestedingsproces en in de [Statenmededeling](#) van 18 oktober 2022 hebben wij u geïnformeerd over het vrijgeven van het ontwerp-Programma van Eisen voor reactie. Naar aanleiding van de ontvangen reacties op het ontwerp-Programma van Eisen hebben Gedeputeerde Staten het definitieve Programma van Eisen (PvE) voor de nieuwe concessie in gewijzigde vorm vastgesteld.

Bevoegdheid

Het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant is krachtens artikel 20 lid 2 van de Wet personenvervoer 2000 (Wp2000) bevoegd tot het verlenen, wijzigen of intrekken van concessies voor openbaar vervoer. Bij het vaststellen van de [visie 'Gedeelde Mobiliteit is Maatwerk'](#) hebben uw Staten ons college gemandateerd aan de visie uitvoering te geven en uw Staten te informeren middels een voortgangsrapportage (meest recent op 24 januari 2023). Uw Staten kunnen hiervan kennisnemen op basis van uw controlerende rol. Daarnaast zijn uw Staten ook betrokken via een statenwerkgroep.

Kernboodschap

1. Het definitief Programma van Eisen is gewijzigd vastgesteld

Het ontwerp-PvE is vrijgegeven voor reactie in de periode 26 oktober tot en met 7 december 2022. Naar aanleiding van de ontvangen reacties is het PvE op diverse punten gewijzigd. Gedeputeerde Staten lichten de belangrijkste wijzigingen toe in het eerste hoofdstuk van de Nota van Beantwoording (NvB) en beantwoorden alle reacties in het tweekolommenstuk (tweede hoofdstuk).

In najaar 2022 is tevens een marktconsultatie gehouden waaraan enkele OV-vervoerders hebben deelgenomen. Ook de marktconsultatie heeft geleid tot enkele aanpassingen in het PvE, met name aanpassingen die inschrijvers beter in staat stellen om in te kunnen spelen op (wisselingen in) de reizigersvraag. Het marktconsultatieverslag is als bijlage bij de NvB gevoegd.

2. Inbreng themabijeenkomst 20 januari 2023 is meegewogen in PvE

Uw Staten zijn eerder over het proces en de aanbestedingsstrategie geïnformeerd via de statenwerkgroep. Daarnaast hebben Provinciale Staten het ontwerp-PvE besproken in een themabijeenkomst op 20 januari 2023. Ook vroegen twee sprekers aandacht voor de bereikbaarheid van kleine kernen (in het bijzonder Ulicoten) en een onderwijsinstelling (Curio Prinsentuin). Voor zover de NvB niet ingaat op de in deze bijeenkomst besproken punten komen Gedeputeerde Staten er hier in deze statenmededeling op terug.

Bereikbaarheid kleine kernen

Voor kleine kernen in het concessiegebied is lijngebonden busvervoer (met een grote bus) niet altijd het meest passende vervoermiddel. Zoals beschreven in de [Visie Gedeelde mobiliteit is maatwerk](#) zoeken we dan naar oplossingen die beter aansluiten bij de vervoervraag. Daar waar op dit moment per rit slechts enkele reizigers gebruik maken van OV zetten we bijvoorbeeld in op Flex-vervoer.

Ook op basis van die visie verzekert de provincie de aanwezigheid van gedeelde mobiliteit in het hele concessiegebied, dus ook in kleine kernen. Waar dat geen lijnbus is, is altijd Flex-vervoer aanwezig (hubtaxi en haltetaxi). Tussen 7:00 en 18:00 uur tegen OV-tarief (als er geen OV-alternatief rijdt). Alle haltes die in 2019 met het OV werden bediend, blijven in ieder geval beschikbaar voor Flex. Het Flex-contract wordt in 2023 aanbesteed en start vanaf 1 januari 2024. De hubtaxi is dus al operationeel voor de nieuwe OV-concessie ingaat (6 juli 2025).

Tevens kijken we naar kansen om in aanvulling op de hub/haltetaxi een Samen-initiatieven te starten (vanuit de markt of gedragen door vrijwilligers). Naar aanleiding van ontvangen reacties op het ontwerp-PvE wordt nu bijvoorbeeld gekeken naar de mogelijkheid om een buurtbuslijn te exploiteren tussen Breda, Galder en Meersel-Dreef.

Datum

31 januari 2023

Documentnummer

GS: C2310120/5210924

PS: 5217867

Inzet € 5,5 miljoen (knelpuntenbuffer) en herinvesteren van winst

Voor de OV-concessie is bij de begroting van 2023 eenmalig € 5,5 miljoen beschikbaar gesteld uit de knelpuntenbuffer als afdekking van (het risico) van lagere reizigersopbrengsten vanwege de (nasleep van de) coronapandemie. Zo kan het risico op traag herstel van de reizigersopbrengsten voor de concessiehouder worden ondervangen, wat leidt tot een beter aanbestedingsresultaat.

Datum

31 januari 2023

Documentnummer

GS: C2310120/5210924

PS: 5217867

De nieuwe concessiehouder zal een inschatting maken van de reizigersaantallen en -opbrengsten voor de gehele looptijd van de nieuwe concessie en op basis hiervan een dienstregeling voor het eerste jaar van de concessie aanbieden. Als reizigersaantallen zich daarna positief ontwikkelen, investeert de concessiehouder verplicht een deel van de extra reizigersopbrengsten in de concessie (in de vorm van dienstregelingsuren, dus extra vervoer). Als reizigersaantallen zich negatief ontwikkelen is het de concessiehouder toegestaan om een aangepaste dienstregeling uit te voeren, maar nooit minder dienstregelingsuren dan het aanbod in zijn inschrijving. Inschrijvers hoeven de reizigersaantallen zo niet meer voor de hele concessieperiode te voorspellen. Dit kan tot grotere interesse van marktpartijen leiden, blijkt onder andere ook uit de marktconsultatie. Een dergelijk mechanisme hebben wij voor het eerst toegepast in de verlenging van de concessie West-Brabant en dit zetten we voort in de nieuwe concessie.

Het PvE beschrijft het minimumniveau, niet het aanbestedingsresultaat

Het nu vastgestelde PvE bevat minimeisen waaraan de concessiehouder zich gedurende de concessie moet houden. De minimeisen zijn niet verder verlaagd ten opzichte van het ontwerp-PvE. Wel zijn op diverse plekken aanpassingen gedaan, die plaatselijk kunnen leiden hogere of lagere eisen aan het OV-aanbod (zie bijvoorbeeld verderop in deze statenmededeling bij *Invulling motie 142 Behoudt busvervoer leerlingen Andel*).

Het verwachte aanbestedingsresultaat zal hoger liggen dan de minimeisen: in de aanbestedingsprocedure bieden inschrijvers meer kwaliteit en kwantiteit, passend bij de ontwikkelkansen die zij zien in het concessiegebied. Dit voorstel moet passen bij de doelen die de provincie Noord-Brabant aan de concessie stelt (zie hoofdstuk 1 van het PvE). Hierop zullen de inschrijvers worden beoordeeld. De inschrijver die de grootste bijdrage aan realisatie van de doelen levert wint de concessie.

Verbinding naar Antwerpen

Diverse Statenfracties hebben Gedeputeerde Staten verzocht om een busverbinding naar het havengebied in Antwerpen op te nemen in de nieuwe concessie. Er is op dit moment echter geen concrete aanwijzing dat deze verbinding op voldoende reizigers kan rekenen: bijvoorbeeld onderzoek naar reizigerspotentie of een bestaand/goedlopend initiatief vanuit de samenleving dat opgeschaald kan worden. De Vervoerregio Antwerpen heeft deze

verbinding ook niet aan de orde gesteld. Reizigers naar Antwerpen kunnen gebruik maken van bussen van De Lijn die in Putte vertrekken (vanuit West-Brabant wordt Putte bediend) of gebruik maken van de trein vanaf Roosendaal of Breda naar Antwerpen.

Datum

31 januari 2023

Documentnummer

GS: C2310120/5210924

PS: 5217867

Het alsnog toevoegen van een busverbinding naar Antwerpen zou ten koste gaan van een andere in het PvE opgenomen verbinding. Gedeputeerde Staten gaan er niet toe over deze verbinding in het PvE op te nemen omdat er voor deze verbinding reeds OV-alternatieven bestaan.

Indien de nieuwe concessiehouder potentie ziet in deze verbinding kan hij voorstellen om deze verbinding aan te bieden, met instemming van de Vervoerregio Antwerpen en na bespreking in het Tactisch Ontwikkelteam van de concessie, waarin ook de provincie zitting heeft.

3. Invulling motie 142 Behoudt busvervoer leerlingen Andel

Met het gewijzigde PvE geven Gedeputeerde Staten invulling aan de [motie 142](#). De wijzigingen in het PvE betreffen in het kort:

- Scholierenlijnen vanuit gemeente Drimmelen, gemeente Dongen en vanaf Kromme Nol naar Curio Prinsentuin in Andel worden in elk geval in de jaren 2025 tot en met 2028 verplicht;
- Hank en Nieuwendijk worden rechtstreeks met Andel verbonden;
- De scholierenlijn Kromme Nol-Andel wordt gekoppeld aan de ontsluitende lijn Raamsdonksveer – Waalwijk – Kromme Nol waardoor een doorgaande lijn ontstaat;
- De ontsluitende lijn Sleeuwijk De Tol – Gorinchem wordt niet meer geëist (de Brabantliner op hetzelfde traject wordt wel geëist).

In hoofdstuk 1 van de NvB worden bovenstaande wijzigingen in het vervoer naar Andel nader toegelicht.

Consequenties

1. Het aanbestedingsresultaat wordt bekend in januari 2024

De concessie wordt gegund in december 2023. Dan wordt bekend wie de nieuwe OV-vervoerder is in het concessiegebied West-Brabant. Na afloop van de bezwaartermijn (medio januari 2024) wordt bekend gemaakt hoe het nieuwe OV-aanbod er uit ziet. Hierover worden uw Staten te zijner tijd geïnformeerd.

2. Prijsstijgingen drukken zwaar op de OV-concessies

De OV-concessies worden op basis van landelijke afspraken geïndexeerd volgens de landelijke index LBI. Deze ligt de laatste tijd (flink) hoger dan de index waar de provinciale budgetten tegen worden geïndexeerd (conform provinciaal indexatiebeleid de gemiddelde CBS-index over de afgelopen 4 jaar). Door deze prijsstijgingen [komt het OV-aanbod verder onder druk te staan](#). Zoals vastgelegd in het [Uitgangspuntendocument 'Een vervolgstap in de transitie naar gedeelde mobiliteit in West-Brabant'](#) is het uitgangspunt een minimaal

vergelijkbaar OV-aanbod als in de huidige concessie (dienstregeling 2023). Afhankelijk van de prijsontwikkelingen de komende tijd kunnen aanvullende middelen nodig zijn om het uitgangspunt van een vergelijkbaar OV-aanbod te kunnen blijven realiseren. Dit vormt onderdeel van het eerstvolgende integrale afweegmoment. Het plafondbedrag voor de OV-concessie West-Brabant is op basis van het prijspeil 2022 vastgesteld op € 32,55 miljoen per jaar en is daarmee € 2 miljoen hoger dan het huidige budget.

Datum

31 januari 2023

Documentnummer

GS: C2310120/5210924

PS: 5217867

3. Eventuele consequenties van motie 124 zijn niet meegenomen.

Bij de begrotingsbehandeling 2023 is op basis van een [motie](#) een onderzoek toegezegd naar het adequate niveau van OV-aanbod in Brabant met het bijbehorende prijsniveau. De resultaten van dit onderzoek komen beschikbaar in Q1 2023. De eventuele consequenties hiervan worden derhalve (nog) niet meegenomen in de aanbesteding van concessie West-Brabant. Extra OV-aanbod zal later in overleg met de geselecteerde vervoerder moeten worden ingepast in de concessie. Hiervoor zijn dan wel aanvullende middelen nodig bij het eerstvolgende integrale afweegmoment.

Europese en internationale zaken

Op de concessie is de PSO-verordening van toepassing (de regelgeving omtrent het verlenen van OV-concessies in de EU).

Communicatie

Het Programma van Eisen (bijlage 1) en de Nota van Beantwoording (bijlage 2) worden gepubliceerd op de website van de provincie. Tevens wordt een persbericht verstuurd.

Vervolg

Het bestek voor de aanbesteding wordt nu opgesteld. Naar verwachting wordt de aanbesteding op 17 maart 2023 gepubliceerd. De definitieve inschrijvingen dienen te worden ingediend op 10 oktober 2023. Gunning van de concessie West-Brabant 2025-2035 vindt plaats in december 2023. Na een implementatieperiode van circa 1,5 jaar start de nieuwe concessie West-Brabant op 6 juli 2025.

Bijlagen

1. *Programma van Eisen concessie West-Brabant 2025-2035*
2. *Nota van Beantwoording*

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

Datum

31 januari 2023

Documentnummer

GS: C2310120/5210924

PS: 5217867

mr. I.R. Adema

drs. P. Buijtels

Programmamanager: de heer G.P.C. Mennen, (06) 18 30 31 36,
gmennen@brabant.nl.

Opdrachtnemer: mevrouw E. Vergroesen, (06) 18 30 30 58,
evergroesen@brabant.nl.